

הפורה בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוז

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"ח אייר תשע"ט | דף היומי בבלי: בכורות מו.

דף היומי בהלכה: מתחילת סימן שפ"א עד סעיף ד'.

מוסר: חפץ חיים כלל ח' אות י"ג עד סוף כלל ח'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

כשהמלך והמשנה למלך נפגשו ליד 'מעייני הישועה' בבני-ברק | מה קורה במוקד חברת החשמל כשמרחשת תקלה ביום שרבי? |
"עקבתי בעיניים פעורות" - מספר האברך החסידי שאירח את ה'חפץ חיים' בביתו | חשיפה: מיהו עורך הדין הטוב בעולם? | 1648

על דא ועל הא

רבי דוד התפעל כל-כך מהשאלה, וקרא אלי: "הערסט
א שאלה?!" - השומע אתה שאלה? - וחזר על כך
כמה וכמה פעמים בהשתוממות עצומה. לפי גודל
התרגשותו, היה ברור לי שהוא לא ישכח שאלה זו לעולם

הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א מספר על חשק התורה שראה בצעירותו אצל ראב"ד
ירושלים הגאון רבי דוד יונגרייז זצ"ל, שהתפרסם כבקי נפלא בכל התורה

ולעשות סעודה לעצמו ולהביע בכך את השמחה הגדולה על
המצוה שזכה לסיים מסכתא, ואיך יוכל להסתפק בסעודת חבריו?
כי הרי אין עושין מצוות חבילות חבילות, כדי שכל מצוה תהיה
חשובה בעצמה ולא תדמה עליו כמשא. אמנם השדי חמד מסיק
שם שמותר.

"רבי דוד התפעל משאלה זו, והביע רגשותיו העצומים תוך
שקורא אלי: 'השומע אתה שאלה? הערסט א שאלה?!' רבי דוד
חזר על זה כמה וכמה פעמים בהשתוממות עצומה: 'הערסט א
שאלה?! כאשר שני אנשים מסיימים מסכתא האם מותר להם
לעשות סעודה אחת?! האם נכונה ראו עיני? השומע אתה במה
המדובר?!"

"נראה היה רבי דוד כמי שמתומם ומתפעל ואומר: 'ואני
לא ידעתי שבחלל העולם קיימת שאלה כזו! ומרוב התרגשות
שהבחנתי בו, גמרתי אז בדעתי שהוא כבר לא ישכח שאלה זו
לעולם. ותוך כדי עיונו בשדי חמד המשיך לזעוק 'דו הערסט -
השומע הנך - אזוי זאגט דער מרדכי! אזוי זאגט דער מרדכי..."

איך מחדירים את עניין 'חשק התורה והמצוות'. הרי לצערנו
שנם כאלו ילדים שעדיין לא זכו ל'חשק'. איך ניתן להחדיר בהם
שיגיעו למצב של 'חשק התורה?'

"ענין ה'חשק' הוא דבר שהאדם צריך לקבוע בלב. כששומע
דבר תורה יקבל אותו בנעימות וב'געשמאק', ישמח בשמועתו,
ילמד אותו ישנן ויחזור עליו בצמאות והשתוקקות, וכך יכנס בלבו
חשק וצמאון עז לתורה הקדושה, ולאט לאט יכיר במתיקותה.

"אספר דוגמא ל'חשק התורה' שראיתי בצעירותי אצל הגאון
הנודע רבי דוד יונגרייז זצ"ל, ראב"ד עיה"ק ירושלים, שהתפרסם
כבקי ונפלא בכל התורה וכבעל זכרון מופלג ביותר. שאלתי אותו
פעם שאלה מסויימת בהלכה, והלך לעיין בשאלתי בספר 'שדי
חמד' והשיב מה שהשיב. והנה תוך כדי שמעלעל בין בתרי הספר
הבחין בשאלה נוספת והיא: מאחר שיש דין שאין עושין מצוות
חבילות חבילות, אם כן כאשר שניים מסיימים כל אחד מסכתא
שלו, האם יכולים הם לעשות סעודה כאחד? כי מדוע שלא יפטור
עצמו בסעודת חברו? או שמא מוטל על כל אחד להוציא ממון

אלא טמון בזה הרבה יותר מכך, הוא כל כך מתפעל מכל דעת תורה חדשה שרואה, והתפעלות כזאת לא תשכח ממנו כל ימיו, כמו שאדם אינו שוכח דברים שהתרגש והתפעל מהם מאד... ולכן העצה היעוצה להכניס חשק ללימוד ולזכירה לבני הנעורים ע"י התפעלות והתלהבות מהדברים הנלמדים, כך גם בקיום המצוות יש להתפעל מהדבר ולהביע את ההתפעלות בפניהם, וכך יכנסו הדברים ללב הבנים והתלמידים.

(המודיע פסח ע"ו)

בקול רעש גדול כמי שעומד ליד המרדכי בכבודו ובעצמו ומתפעל בפסיקתו.

"ואני עומד ומשתאה, משתומם ומתפעל מגודל התרגשותו והתלהבותו של רבי דוד מה'ברייתא חדא' שמצא, אשר אי אפשר לתאר למי שלא היה נוכח ליד הגאון באותה שעה. ואז עלה בדעתי רעיון, שאמנם זכרונו העצום של רבי דוד היה מפורסם לכל, ותלו זאת כעוד אחד מהכשרונות המיוחדים בהם נתברך. אך באותה שעה נוכחתי בוודאות שגודל זכרונו לא היה רק מחמת כשרונו,

על דא ועל הא

"ראיתי ילד כבן שמונה שנים עומד ומתפלל 'שמונה עשרה' באופן מיוחד ביותר, בכוונה גדולה, בצורה של דביקות. השתוממתי לראות ילד צעיר כזה מתפלל כך..."

מתוך שיחה שנשא כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב שליט"א על האברך ר' שמעון נתן נטע אדלר ז"ל

העומדים.

ובעניין זה שלפעמים חושב אדם לעצמו 'אני כשלעצמי איני נמצא במדרגה זו, להתפלל בכוונה ובהתלהבות, מה הטעם שאעשה דברים ופעולות מן השפה ולחוץ, אך ורק עבור הילדים' - שמעתי שפעם נכנס יהודי אל הרה"ק ר' שלמה מזוועהיל ז"ע וסיפר, שכאשר היה אברך צעיר, בשובו הביתה בסוף היום היה קורא עיתון ומעביר את זמנו. אמנם לאחרונה כשהילדים החלו לגדול החליט שאין זה ראוי שהם יראו את אביהם מבטל את זמנו, החליט אפוא להוציא גמרא מהארון ולשבת ללמוד בבית. אלא שבתוך תוכו הוא חש כי הוא מרמה את עצמו ואת בני ביתו, הרי באמת אינו בדרגה זו, וכי ראוי הדבר שילמד רק כדי לתת דוגמא לילדיו?

כששמע הרה"ק את שאלתו השיב לו בתוקף: האם אתה מרמה מישהו? 'דו נארסט' אין כאן שום שקר, להיפך, זוהי האמת. אם כך היא דרך העולם, שכדי לחנך הילדים יש ליתן להם דוגמא אישית, אם כן השקר הזה הוא אמת לאמיתה, ע"כ.

(אהל מועד - בחוקתי תשע"ט)

לפני כמה שנים היינו כשבוע ימים באיזה כפר של יהודים ישרי דרך. בבית הכנסת שם ראיתי ילד כבן שמונה שנים עומד ומתפלל 'שמונה עשרה' באופן מיוחד ביותר, בכוונה גדולה, בצורה של דביקות, ידיו על ליבו - כפי שנפסק להלכה, והשתוממתי לראות ילד צעיר כזה מתפלל כך.

כאשר הגיע יום השבת בא הילד לבית הכנסת יחד עם אביו, ואזי נפשטה תמיהתי מהיכן בא הדבר לילד צעיר כזה - ראיתי שהאב עומד ומתפלל באותו אופן ובאותו סגנון, בכוונה ובדביקות גדולה. התברר לי כי הילד מחקה את תפילת אביו בדיוק ממש, לכל פרטיה ודקדוקיה.

אותה שעה ראיתי לעיניי המחשה חיה למה שכתוב בכל הספרים כי עיקר החינוך הוא ע"י דוגמא אישית, כמגנט המושך אחריו את הנמצא סביבו. כאשר האב מתפלל כדבעי אז ממילא הבן מתנהג כך אחריו.

וממילא צריך שתהיה לכל אחד אחריות להתפלל כדבעי. וגם אם הוא עצמו אינו במדרגה זו, אבל לכל הפחות למען חינוך הילדים יעשה כן, כדי שיזכה להעמיד לעצמו 'מהלכים בין

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חתן וכלה הנישאים בג' בסיון - האם יצומו בערב חופתם?

וכן אסרו חג של שבועות - אסור לצום בו, משום שקרבנות ה'ראיה' וה'חגיגה' אסורים להקרבה בשבת, וכשחל חג השבועות בשבת, שימש יום אסרו חג להקרבת קרבנות אלו, ולכן גם בזמננו - למרות שבית המקדש חרב, וכן אין חג השבועות חל בשבת - אסור לצום בו, ואף לחתן וכלה ביום חופתם.

[שו"ע א"ח תצד, ג, ומשנ"ב ו-ח; ביאורים ומוספים דרשו, 12-13]

בארבעת הימים שבין ראש חודש סיון לחג השבועות - מב' עד ה' בסיון - אין אומרים 'תחנון', משום שבב' בסיון החל משה לדבר עם בני ישראל בנוגע לקבלת התורה, ושלושת הימים שלאחריו הם 'ימי ההגבלה', בהם התכוננו בני ישראל לקבלת התורה. ואין לצום בימים אלו; ונחלקו הפוסקים אם חתן וכלה הנישאים בימים אלו יצומו ביום חופתם.

הסיפור היומי

ה'מלך' יצא מבית החולים 'מעייני הישועה', והנה הוא רואה שוב לנגד עיניו את ה'משנה למלך', שפנה אליו בשאלה: "מה פשר הצמיד הזה שעל ירךך?"

לא משל ולא סיפור ילדים - אלא מעשה אמיתי שהתרחש בשנה שעברה בבני ברק

או אז פרצה בקרבו מלחמת עולם, כי בדעתו הבין שעליו להתפייס עם החבר הנ"ל, לאידיך גיסא קרא לו 'קול קורא' בלבו - כיצד תעז לבוא אל חברך לבקש מחילתו וסליחתו. מוטב תבלע באדמה ולא תגיע לידי בושה נוראה כזו...

מה עשה הקב"ה, בצאת האברך מהיכל 'אש קודש' - כשהוא מהרהר כולו בסוגיית המחילה, והנה לנגד עיניו עובר ברחוב אותו בחור מבוגר... מיד נפגשו מבטיהם זה בזה, התפייסו זה עם זה, ובירכו זה את זה שיזכו בקרוב לבוא אל המנוחה ואל הנחלה. ואכן, כעבור תשעה ירחים נולד לו בנו בכורו למזל"ט.

כשיצא האברך מבית החולים 'מעייני הישועה', והנה שוב לנגד עיניו אותו החבר, ששאלו לפשר ה'צמיד' שהוא עונד על ידו (שקיבל מהנהלת בית החולים, להראותו לשומר דשם). ענה לו האברך כי נולד לו בן למזל"ט, ומיד גילה לו החבר כי אף הוא נושע, כשבא בברית האירוסין לפני כמה שבועות!

(באר הפרשה נשא תשע"ח)

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א מעשה נורא ששמע מבעל המעשה, ה"ה 'אבי הבן' המאושר שזכה להכניס את בנו בכורו בבריתו של אברהם אבינו בחג השבועות בשנה זו [=תשע"ח]. וכך הווה מעשה:

הלה נכנס בחודש אלול דאשתקד (תשע"ז) לשיעור שבהיכל 'אש קודש' בעי"ת בני ברק. באותה שעה נסובו הדיבורים בהרחבה בענייני בין אדם לחברו בכלל, ומעביר על מידותיו בפרט. האברך, שהיה זה כמה שנים לאחר נישואיו ועדיין לא זכה לזש"ק, נזכר היטב כי בילדותו לחם 'מלחמת קודש' באחד מחבריו שבתלמוד-תורה, כי הוא היה 'מלך הכיתה' וחבר זה התיימר לתפוס מקום ה'משנה למלך', והיו השניים מסוכסכים זה בזה באופן נורא, בדברים שגם באו לידי מעשה - במצה ומריבה יומם ולילה.

לא פלא היה אפוא בעיניו, שכל חברי הכיתה נישאו הקימו בתים נאמנים לה' ולתורתו, וגם נעשו עם הזמן לאבות על בנים, ואילו שניים האלו - ה'מלך' המתין לזכות בזש"ק, וה'משנה למלך' עדיין לא בא בקשרי אירוסין כלל.

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

האם מותר לקשט את הבית בערב שבועות שחל בשבת?

משבת ליום טוב.

והגר"א ביטל את מנהג העמדת העציצים, כיון שבזמננו נוהגים הגויים להעמיד עציצים בבתיהם בימי חגיגה. וקישוט בעשבים - יש אומרים שאינה בכלל מנהג הגויים, ואף לשיטת הגר"א מותר הדבר, אך יש אומרים שלדעת הגר"א אסורה אף הקישוט בעשבים.

[שו"ע או"ח תצד, ג, ומשנ"ב ט-י; ביאורים ומוספים דרשו, 16]

נוהגים 'לקשט' את בתי הכנסת והבתים בעשבים בחג השבועות, כזכר לשמחת מתן תורה בהר סיני, שהיו עשבים סביב ההר. ויש שנהגו להעמיד עציצים בבית בחג השבועות, לאות על כך שבחג השבועות נדון העולם בנוגע לפירות העץ. ומכיון שעשבים ועציצים אלו נלקחו לצורך קישוט הבית, אינם מוקצה, ומותר לקשט בהם את הבית אף ביום טוב עצמו. אולם, כאשר חל חג השבועות ביום ראשון - כבשנה זו - אסור לקשט את הבית בשבת שהיא ערב החג, משום איסור 'הכנה'

פרשת השבוע

הוא עלה הביתה, התיישב, פתח את המעטפה, והחל לרוץ על פני השורות. פניו החווירו כסיד. 12 עמודים של כתב תביעה מנומק. עורכי הדין שהגישו את התביעה עשו עבודת מחקר מאומצת. הוא נתבע במיליוני שקלים, באמצע יום בהיר, באמצע החיים...

חשיפה: מיהו עורך הדין הטוב והמשתלם בעולם?

חושף הירושלמי בפ"ט דסוטה: 'א"ר אבין בשם רב אחא: ברכת כהנים! כן! במצב בו גזירות מתחדשות, כשהעולם כולו מאיים וסוער, ברכת כהנים היא המגן הבטחוני מפני כל הגזירות הרעות, היא הקסדה ששומרת עלינו מפני הפגעים הרעים המתחדשים בעולם. העצה להתמגן - היא אותו אוצר יקר הנחשף בפרשת השבוע, ושמו ברכת כהנים! רק ברכת כהנים עומדת לצידנו להגן עלינו, וכדאי להעריך את המתנה הנפלאה הזו, השומרת עלינו ואף פותחת לנו שערי שמים!

יתכן, שהמציאות של חיינו והקשיים המתחדשים, הינם תולדה של העובדה שבית המקדש כבר אינו עימנו, כפי שחז"ל אומרים שהמצב הזה קורה משחרב בית המקדש. ולא בכדי - הרי כל עוד בית המקדש היה קיים, נערכה בו עבודת הכהנים, שבה היו מגינים על העולם כולו. אך כבר חרב המקדש, וממילא נותרנו חלילה חשופים לכל מזיק ופגע רע...

אך ברכת הכהנים, הינה ההגנה היחידה שנותרה בידינו מימי המקדש, וכאז כן עתה - היא ממשיכה להגן עלינו גם כיום, כי זו עבודת הכהונה היחידה שנותרה עימנו. זאת מגלה הרמב"ן בפרשת 'בהעלותך', כי בעידן בו כל הקרבנות - בטלו וכל עבודות

הרה"ג רבי אשר קובלסקי שליט"א

"כה תברכו... ואני אברכם" (במדבר ו, כ"ג - כ"ז)

פרשת השבוע הנוכחי, מעניקה לנו מתנה משמחת במיוחד, מבשרת לנו על רגעים נפלאים בעלי השפעה מרחיקת לכת. המתנה היקרה הזו נחבאת בין הכלים - בעיצומה של התפילה, ואיננה דורשת מאיתנו כמעט דבר, מלבד לעמוד ולהקשיב, וזה הכל. למרות זאת, היא טומנת בחובה אוצר של ממש, שכדאי כל כך להכירו ולהתבונן בו.

הרי העולם של ימינו סוער, רב תהפוכות, ואולי גם קצת מעורר חששות. כולנו רוצים לשמור את עצמנו ואת ילדינו מוגנים מפני פגעי היצר, מחוסונים ובריאים מכל מחלה חלילה, מוצלחים ושבעים, מאושרים ועליזים. כולנו רוצים לפתוח את הלב לעסוק בדברי תורה ולהתעלות רוחנית - שאיפה הבערת בלב כולנו. אבל מי יודע מה ילד יום, מי יכול להבטיח התגשמות משאלותינו? כבר חז"ל קבעו, שמיום שחרב בית המקדש כל יום שעובר קללתו מרובה מקודמו. וזו בשורה מדאיגה: האומנם? כל יום המצב ילך ויחמיר? כל יום גזירות חדשות חלילה? מחלות מסתוריות? איך נתמודד? האם יש כלי להגן על עצמנו?

הכהונה - אינן, נותרה לנו רק ברכת כהנים, כעבודת הכהונה היחידה הפעילה בימינו אנו.

ולכן, מובן היטב הגילוי של הירושלמי, שכיום - בעידן ללא בית המקדש כשנותרנו חלילה חשופים לכל איום, ברכת הכהנים היא המעניקה לנו שפע אלוקי ישיר מבורא עולם, מעטרת לראשנו מטריה חסינת גזירות ופגעים רעים, מכניסה אותנו לחממה מוגנת, ופותחת לנו את כל שערי השפע, לשפר את איכות חיינו ולזכות ברוב הצלחה וברכה. כי זו עבודת המקדש היחידה שנותרה עימנו, מגינה עלינו ומברכת אותנו!

ובדורנו אנו, בשל המצב האמור, אין פלא כי רבים מתאמצים להשיג סגולות ועצות לשמירה ולהגנה רוחנית כגשמית, לפתוח עבורם שערי שמים, להרחיב את השפעת השפע האלוקי, ולזכות לחן וחסד בעיני אלוקים ואדם. נוכל לראות יהודים יוצאים למסעות חובקי עולם, מזילים מהונם אינסוף משאבים, בדרכם לישועה שהם מקווים לה. נוכל לראות אנשים טורחים לילות כימים, כדי להגיע לתקוותם הנכספת.

אך מתברר, שישנה מתנה יוקרתית במיוחד, יומימית ושגרתית - אך עוצמתית ואדירה. אם נדע לנצל היטב, אם נדע להכירה כראוי - היא פותחת לנו את שערי השפע, מחברת אותנו למקורות הרווחה. היא מגינה מכל רע, מחסנת מפני כל מוקש, עוטפת אותנו בהגנה שמימית איכותית שמבטיחה את הצלחתנו. ברכת כהנים!

בקושי 2 דקות, שלושה פסוקים קצרים. הכהנים עולים, מברכים מילה במילה, ואנו עונים אמן. לכאורה פעולה פשוטה ושגרתית, אך בפועל - זו פעולה שמזעזעת מוסדות תבל, מעניקה לנו את מיטב ההגנה השמימית ופותחת לנו את כל שערי השפע! הבה ננצל את המתנה הנפלאה הזו, הבה נתכונן לרגעים הללו, שלא להחמיצם חלילה, להקשיב לכל מילה, לכוון היטב. כך נבטיח לעצמנו את ההגנה השמימית הנפלאה, ונפתח לנו את אוצרות השפע עד בלי די!

2 דקות, כבר 12 שנה!

המכתב שמצא ר' פנחס בבוקרו של יום בתיבת הדואר, החסיר מלבו פעימה עוד לפני שפתח אותו. על המעטפה התנוסס ולגו בית המשפט המחוזי בעירו, ועצם הימצאות מכתב עם ולגו כזה - לא בישרה לו טובות...

הוא עלה הביתה, התיישב, ופתח את המעטפה. הוא החל לרוץ על פני השורות, ופניו החווירו כסיד. 12 עמודים של כתב תביעה מנומק, בנוגע למישהו שטוען שהוא חתם ערבות צד ג' עבור מישהו אחר. עורכי הדין שהגישו את התביעה עשו עבודת מחקר מאומצת, טענו שבהכרח זה כתב ידו החתום על המסמך, ולכן הוא נתבע במיליוני שקלים, באמצע יום בהיר, באמצע החיים.

רעייתו הבחינה בסבר פניו המלבין בהדרגה, וחשה להגיש לו כוס מים. הוא כלל לא שתה, לא הצליח לפתוח את שפתיו מעוצמת ההלם. הוא זכר כי היתה לו בעבר הרחוק מערכת יחסים

עם אותו פלוני שנתבע, אך לא זכר את הפרטים לאשורם. כך או כך, את הערבות - ככל הזכור לו - לא חתם, ובוודאי שלא התכוון להיות ערב למיליוני שקלים - סכום אותו מעולם לא החזיק בין כפות ידיו...

בשעות הבאות, הסתובב ר' פנחס כסהרורי, כשמוחו ולבו אינם עמו. תחושה פנימית חזקה אמרה לו שהסתבך בדרך ללא מוצא. הוא כלל לא נחשב כאיש עסקים אמיד או קרוב לזה, מעודו הוא עמל לפרנסתו ותו לא. מהיכן נפלה עליו תביעה של מיליונים? מיהר ר' פנחס לשאול את רבו, לברר כיצד יוכל להינצל מהתביעה הנוראה שנפלה עליו ללא כל סיבה. בשעת ערב מאוחרת עלה לביתו של הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א, וסיפר את כל הקורות אותו: על חייו שהתנהלו בשלווה, על התביעה המפתיעה שהתגלגלה עליו משום מקום, ועל היותו אובד עצות ועשתונות לנוכח ההתפתחויות, כשאינו יודע מה לעשות...

רבי חיים האזין לו בקשב, וכהרף עין פסק בשתי מילים: 'ברכת כהנים'!

לר' פנחס זה הספיק, המסר היה חד וברור. רבי חיים קובע, כי ההגנה הטובה עבורו, הדרך הרוחנית להינצל מהגזירה שנכפתה עליו - היא ברכת כהנים!

לא אחר ר' פנחס לקיים את ההוראה, ובהידור רב. מדי בוקר בבוקר, תוכלו לראות את ר' פנחס מדלג בין המניינים, אוסף לחיקו עוד ועוד ברכות כהנים. לפני שהוא יוצא לעבודתו מדי יום, הוא מחסן את עצמו בברכות כהנים רבות ככל שיוכל, בכולן הוא עומד ומאזין בקשב רב, מכוון בכל מילה, ומקווה לטוב...

12 שנים חלפו מאז מכתב התביעה הראשוני, ועדיין לא נרשמה כל התקדמות בתיק. פה התובע ביקש דחיה, כאן יצא בית המשפט לפגרה, ושוב הסתכסכו עורכי הדין בינם לבין עצמם. התביעה עודה מתגלגלת הלך ושוב, אך בשנים עשרה השנים שחלפו - לא התקיים ולו דיון אחד, לא נרשמה כל התקדמות לרעתו של ר' פנחס!

ועד היום, מוסיף ר' פנחס להקפיד על החיסון היומי, אינו מפספס אף יום ברכת כהנים, ומשתדל לשומעה כמה פעמים, בעיניים עצומות, בכוונה רצינית, בדבקות לווהטת. הוא לא מוותר על ברכת כהנים, והברכה האלוקית - מוסיפה ללוותו ולהגן עליו מדי יום ביומו, כשכל יום הוא מתבשר על דחיה נוספת בתהליך, המקרבת את קץ התיק ולו בשל הדחיות החוזרות ונשנות!

וסיפור זה, אותו שמענו מר' פנחס בעצמו, הוא 'נס משפטי' שעודו מתחולל, כל יום, כל שבוע, וכל חודש. ברכת כהנים מגינה עליו, שומרת על ר' פנחס מהתביעה. הוא שומע את ברכת הכהנים ומכוון אליה, והקדוש ברוך הוא מקיים הבטחתו 'ואני אברכם', ומגן עליו מפני התביעה המאיימת...

כי הכח הזה טמון בברכת כהנים, כפי שמגלה מדרש 'לקח טוב', שבברכת 'וישם לך שלום' טמונה הבטחה משמעותית: שאפילו אויבי האדם ישלימו עמו. מדהים! שלוש מילים בלבד,

והן כוללות הבטחה לשלום אמת אפילו עם האויבים!

כמה כדאי ללמוד מסיפור זה, המעורר התפעלות מעוצמתה של ברכת כהנים. הרי כמה כסף, זמן ומשאבים, משקיעים אנשים כדי להתמגן מפני תביעה משפטית. כמה שעות של התייעצויות עם עורכי דין, מרדפים והתרוצצויות, הכל כדי להיות מוגן מסכסוך מתמשך, להסדיר את יחסי השותפויות, לדאוג לחיות בשלום ובאחוה.

ברכת כהנים מבטיחה זאת, מבטיחה. היא מנטרלת את התביעה, מבטלת את האיום, דואגת לחיי שלום ושלווה עם הקרובים לנו ועם אויבינו, עם החולקים עלינו וגם עם מי שקמים עלינו להזיקנו. זו עוצמה של הגנה שמימית מול כל צרה וצוקה, חיסון רב עוצמה נגד כל צרה משפטית או רפואית, בעיה עם ילד, או גזירה שניחתה עלינו.

כמה כדאי להיכנס תחת המטריה של 'ברכת כהנים', ולהישאר מוגן מכל פגע רע! הבה נאמץ את הברכה האהובה הזו, הבה נכוון בה כהלכה, נוודא מדי יום שדאגנו לשמוע אותה, להיעזר בהגנתה. כך נישאר מחוסנים ובטוחים, ונפתח לנו את כל שערי השפע עד בלי די!

מאמץ שיצר מהפך רפואי...

כששמע ר' משה הכהן את הבשורה המחרידה, כמעט ונפל מתעלף. הרופא שישב מולו נותר בסבר פנים חתום בחומרה, אך ר' משה הרגיש כי אפילו לבו של הרופא לא עומד בכאב המפלח, וגם הוא בקושי מצליח להגות את המילים מפיו, שעה שהוא מבשר לאב צעיר לששה ילדים כי חלה בנוראה שבמחלות. החודשים הבאים, עברו עליו בחרדה משולבת בחולשה. המחלה לא עשתה לו הנחות, הוסיפה והתגברה עליו, מכניעה את גופו הדאוב והכאוב...

הוא נאלץ לעזוב את עבודתו, ולהתמסר לטיפולים השוטפים. רוב שעות היום שכב ללא תנועה, מחוסר כח להניע אבר, ואף לבית הכנסת לא יכול היה להגיע, כך שנבצרה ממנו הזכות להתפלל בציבור ולשאת את כפיו במצוה האהובה של ברכת כהנים. בשוכבו על מיטת חוליו לא הפסיק להרהר בשאלה מה יוכל לעשות כדי לצאת ממצבו, ואז אינה ה' לידו את דברי הרמב"ן בפרשת 'בהעלותך', כי 'ברכת כהנים' הינה העבודה היחידה שניתנת לכהנים האפשרות לעשותה בזמן הזה.

דברי הרמב"ן נסכו בו כוחות חדשים ורעננים. בהבזק של רגע הבין כי עד עתה לא היה מודע מספיק למתנה הנפלאה המצויה בין שפתיו, והוא יכול לבטאה מדי יום ביומו. 'אבל אם אני עוד יכול לעשות עבודת כהונה - איך אוותר על כך?!' - לחש לו קול חזק בעומק לבו. 'עכשיו אני יכול לזכות במעלה הנפלאה של ברכת כהנים, לזכות לעבוד עבודה ה', כעבודת כהנים בבית המקדש. האם לא אגיל ואשמח ואתאמץ מעל ומעבר לכוחותיי כדי להצליח לעשות את עבודת הכהונה שנותרה לי?' באותו לילה החליט: מחר, בכל מחיר, יקום לעבודת הכהונה

שלו. לא משנה כמה יהיה תשוש ומחוסר כוחות, לא משנה כמה יהיה חלוש ואובד עשתונות - הוא יאסוף את עצמו ויגיע לבית הכנסת, לשאת את כפיו ולברך את עם ישראל באהבה! על זכות כה כבירה לא יוותר, יתאמץ מעל ומעבר כדי לזכות בה!

כשיצא לבית הכנסת בבוקרו של יום, הופתעו שכניו ומכריו לראותו. הם ידעו שחלה ומסתגר בביתו, אבל לא העריכו נכונה כמה חלש יראה, כמה כאב ישתקף מעיניו. הוא נראה חיוור כסיד, בקושי הצליחו לזהותו... גם עובדה זו לא נסתרה מעיניו של ר' משה, והכבידה עוד יותר על לבו בצאתו מהבית. אך גם לזה לא נכנע, ובאומץ ובגבורה הוסיף לשרך את רגליו אל בית הכנסת, נטל את ידיו וניגש לשאת את כפיו.

בעיניים דומעות וברכיים חלושות, נעמד ר' משה בשורת הכהנים. כשכולם הסתובבו לאחור, התקשה מעט בשל חולשתו, אך התאזר בגבורה והמשיך. יישר את שתי כפות ידיו, אירח את השכינה בין אצבעותיו, ונשא קולו בהתרגשות: 'ברכך...'

כשסיים, אך בקושי החזיק מעמד ולא קרס ארצה. אך הוא הרגיש שברכת הכהנים הזו נסכה בו כוחות מחודשים, והמאמץ היה בהחלט כדאי. הוא הרגיש שברכת הכהנים הזו שנשא במסירות נפש תבשר לו טובות, אסף את שארית כוחותיו ושב לביתו.

כך ביום הראשון, ביום השני, וגם בהמשך. למרות הקושי, על אף החולשה, לא ויתר ר' משה הכהן על הזכות העצומה של עבודת הכהונה, על האושר הייחודי להיות שליחו של בורא עולם לברך את עמו ישראל. הוא הוסיף והתאמץ למען 'ברכת כהנים', והברכה השיבה לו כגמולו הטוב:

שבועות ספורים אחר כך, התבשר כי באורח פלא, המחלה החלה לסגת לאחור. שיפור רדף שיפור, מינון הטיפולים והתרופות ירד בהתמדה, וכעבור כמה חודשים כבר התבשר בבשורה המאושרת:

המחלה נעלמה, כליל. הוא בריא ואיתן, כאחד האדם. נס של 'ברכת כהנים'!

את הסיפור שמענו מהרה"ג ר' אליהו דיסקין שליט"א ששמע אותו מהכהן בעצמו, והוא נושא מסר כפול, גם לכהנים וגם לכל בית ישראל:

לכהנים - כמה רבה ועצומה הזכות שבכפות ידיהם, כמה גדולה המצוה אותה הם מקיימים בנשיאת כפיהם. לאיזו ברכה ושמירה עליה זוכה הכהן בזכות ברכתו, כמה ברכת שמים מלווה את אמריו. הרי כך מגלה הריטב"א במסכת מגילה דף כ"ז, ש'כל המברך ברכת כהנים - מתברך ומאריך ימים!'

וגם לנו, לכל יהודי: כי אם ברכת הכהנים יכולה לרפא חולה במצב כה קשה, אין משהו שאינה יכולה לעשות. הבה נקפיד להתברך בברכה המשולשת בתורה, הבה נכוון בכל מילה ונקפיד על שמיעת כל הברה, כדי שנזכה לרוב השפע והטובה שברכת כהנים נושאת בכנפיה אלינו.

הרי אין לנו ברכה נוספת, בה בורא עולם מטיל בכבודו ובעצמו

עם סיום התפילה, ניגש הרב ללחוץ את ידו של האורח המכובד, וגם תמה: 'במה זכינו שראש הישיבה יבוא להתפלל עימנו? הרי לא ידענו על בואו, וגם בית הכנסת הזה הוא ספרדי, ואינו מתפלל בנוסח המקובל אצלכם?!'

השיב לו הרב שטיינמן בפשטות: 'הלא תדע, כי בבתי הכנסת בארץ ישראל, מברכים הכהנים את העם מדי יום ביומו. לעומת זאת, בחוץ לארץ, ברבים מבתי הכנסת האשכנזים אין הכהנים נושאים כפיהם מדי בוקר, אך אינני יכול לוותר על הזכות הגדולה של ברכת כהנים - - -

לפיכך, ביקשתי לברר היכן יש בית כנסת בו יברכו ברכת כהנים גם בתפילת שחרית של חול, ובאתי להתפלל כאן. כדי לזכות בזכות של 'ברכת כהנים' גם היום!'

מדהים! במשקפיים של גדולי הדור, גם יום אחד, יום אחד! - מסוכן מדי להישאר בלי ההגנה של ברכת כהנים. נכון שהוא בניכר, ונכון שבמקומו הנוכחי אין מברכים מדי יום, אך הוא לא יכול לוותר. יתאמץ, יברר, יתפלל במקום עם נוסח שונה - ובלבד שגם היום יזכה בהגנה של ברכת כהנים!

אשרינו שזכינו, שיש לנו את ברכת כהנים מדי יום ביומו. הבה נקפיד באמת שלא להחמיצה אף יום, בשום מחיר. כדי שנהיה מוגנים ושמורים תמיד, ונפתח לנו את שערי השפע!

את כל כובד משקלו לברכנו, כמו 'ואני אברכם' - האמורה בברכת כהנים. הכהנים - שמים את שמו יתברך, מברכים בשליחותו. ובורא עולם משלים ופותח לנו שערי שפע וברכה, הגנה ושמירה, כהבטחתו: 'ואני אברכם!'

אורח מפתיע במיוחד!

בית הכנסת הספרדי הגדול 'עטרת תורה', ברוקלין, ניו יורק. תפילת שחרית עומדת להתחיל, קהל המתפללים שגרתי לחלוטין, דבר לא יכול היה להכין אותם להפתעה המרעישה שתתרחש בעוד דקות ספורות...

לפתע פתאום, נפתחה דלת בית הכנסת בידי קבוצת מקורבים, שליוו את הגאון רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל, לרפ"ש בתושח". הרב שטיינמן שהה אז במסעו המפורסם בארצות הברית, והמתפללים היו מופתעים לראותו בא בהיכלם, בלי כל הכנה או הודעה מוקדמת.

יותר מכולם, ניצב מופתע רב בית הכנסת. הן רק אמש - בקבלת הפנים שנערכה, ניסה לזכות לראות את הרב שטיינמן ולו במבט חטוף, ולוואי והיה זוכה ללחוץ לו יד. ועתה - שפשף עיניו בתדהמה - הרי הרב שטיינמן כאן, עמו, בא להתפלל בהיכלו! לכך - מי פילל ומי מילל!

קול העם

מה קורה במוקד שירות הלקוחות של 'חברת החשמל' כאשר מתרחשת תקלה באספקת החשמל ביזם שרבי עם 40 מעלות פלוס?

"שמחנו להיות שותפים סמויים לקידוש השם של תושבי מודיעין עילית" מספר אחד המוקדנים במכתבו שהתפרסם ב'המודיע' | לקרוא ולהתפעם

סגנון. הספיגה השקטה היא חלק בלתי נפרד מהתפקיד. ביום חמישי האחרון, ל"ג בעומר, ארעה תקלת הפסקת אספקת חשמל בעיר מודיעין עילית, בסביבות השעה ארבע אחר הצהריים, כשכל הילדים בבתיהם כמובן, בחום של ארבעים פלוס מעלות. נערכנו למתן מענה לכל הפונים ולעדכן את הצפי לסיום התקלה. במהלך והמשמרת קיבלנו עדכון מעובדי השטח המסורים של חברת חשמל על הארכת הצפי לתיקון התקלה וחדוש האספקה. עד כאן מדובר בנוהל מוכר. נערכנו להיות עדינים, קשובים וסופגים בשתיקה.

הופתענו לטובה. כל לקוח מאלפי הלקוחות שפנו למוקד, והוא היה בן העיר מודיעין עילית, שוחח בעדינות ובנועם שהפתיעו את כולנו לטובה.

אציג דוגמת שיחה שיגרתית עם לקוחות נטולי חשמל [השיחה עברה עידון וניכוש בטרם הצגתיה] ואחר כך אציג דוגמא

כמי שעוסק לפרנסתי במוקד המענה הטלפוני של חברת חשמל, הנותן מענה לפונים לחברת החשמל בכל הנושאים, שמחנו להיות שותפים סמויים, מהצד השני של האפרכסת, לקידוש השם של תושבי מודיעין עילית.

בשנים שבהן אנחנו עובדים במענה הטלפוני, למדנו לדעת כי אחת ההזדמנויות הנהדרות להכיר את אישיות האדם היא בעת שהוא נתקל בתקלה באספקת החשמל הנובעת מפגיעה בקו מתח גבוה, שאז משך הטיפול בתקלה עד להצלחת החזרת האספקה נע בין רבע שעה לשלוש שעות בממוצע, ולעיתים חריגות יותר משלוש שעות, בגלל מורכבות התקלה.

כאשר אנחנו נציגי המענה הקולי מתעדכנים מהמערכת על 'הארכת צפי סיום תקלה', אנחנו נושמים נשימות עמוקות ונערכים למשימה לא פשוטה: מצד אחד, לענות בעדינות ולדבר באכפתיות ברגישות ובהבנה, ומצד שני, לקבל צעקות ולספוג גידופים מכל

של שיחה עם איש מודיעין עילית.

דוגמא א: הפסקת חשמל בעיר כלשהי ברחבי הארץ.

נציג: חברת החשמל, שלום, מדבר רוני.

לקוח (צועק): תגיד לי, אתה שפוי?

נציג: אדוני, בוא תגיד לי בבקשה במה אוכל לעזור לך?

לקוח (מגביר צעקה): לעזור? שמזור!

תעזור למנהל שלך לקבל משכורת.

נציג: לגבי מה אתה מתקשר?

לקוח: מה, אתה לא יודע שאין פה חשמל?

נציג: מהיכן אתה, אדוני?

לקוח: אני מ... ואין חשמל כבר יותר מארבע וחצי שעות.

תגיד לי, אתה אמיתי? (הוא לא יודע שאני יודע שאין לו חשמל

חמישים דקות בלבד?)

נציג: תן לי בבקשה פרטים, נראה מה אפשר לסדר.

לקוח: תן לי הרגע את המנהל שלך, נראה איך אני אסדר אותך.

וכו', וכו', וכו'.

דוגמא ב: הפסקת חשמל במודיעין עילית, ל"ג בעומר, תשע"ט.

נציג: חברת חשמל שלום, מדבר רוני, איך אוכל לעזור?

לקוח: שולם וברכה, מדבר אהרן, רציתי לשאול, אני ממודיעין

עילית, בבקשה, אין שום חשמל מלפני שש שעות, אתם קיבלתם

בבקשה דיווח על זה? (נראה לכב' שלא?...))

נציג: כן אדוני, אנחנו מדווחים על התקלה. לצערי תיקון

התקלה התארך ולא כפי שתוכנן בהתחלה.

לקוח: אההה. בסיידר. אז מה כרגע הצפוי?

נציג: כרגע צפוי לעוד כשעתיים וחצי, מקווה מאד שבסוף זה

יקח פחות.

לקוח: אה, מצוין, שכוייח, כל הכבוד, תודה.

נציג: בשמחה רבה.

לקוח: תודה לך.

נציג: המשך יום טוב.

לקוח: תודה, תודה.

בלילה התכנסנו לתפילת מעריב ואחרי התפילה העברנו רשמים מהיום העמוס שהיה לנו במענה הטלפוני. הרבה תקלות באספקה. אוסף של פניות רבות ונרגזות. יום מתיש היה. פתאום התברר לנו שכל השיחות שהגיעו למענה הטלפוני ממודיעין עילית, היו נוחות ונינוחות. קרני אור במנהרת הצעקות והגידופים. החלטנו לברר את הסוד. מישהו מאיתנו ערך כמה טלפונים וגילה את הסוד. יש להם גנרטורים... לרגע פחתה התפעלותנו וכבתה. חלה תקלה באספקה. אם יש גנרטורים, אין חכמה להישאר רגוע? אבל אז מישהו מאתנו רצה לחדד את הנקודה, וצלצל שוב לאותו מכר מהעיר. "תגיד גם המזגנים פועלים כשיש הפסקת חשמל?"

"לא. המזגנים לא מחוברים לגנרטורים."

באחת חודשה האספקה וחזרה התפעלותנו לזרום כסדרה.

אשריכם תושבי מודיעין עילית שקידשתם שם שמים.

סיפורה של עיר.

יהלומים מגדולי ישראל

"עקבתי בעיניים פעורות ובאוזניים משתוממות במשך כמה שעות" - עדותו של האברך החסידי שאירח בביתו את 'החפץ חיים' בתקופה שעדיין לא נתפרסם שמו בעולם

"רק לימים ארוכים נודע בתבל גדלותו של מרן ה'חפץ חיים' זצוק"ל, אבל אני הבנתי וידעתי שהכל פרי עמל ויגיעה עצום בכל חלקי התורה"

אני מוסר את העופות לשחיטה, לאחר שבירר על אודות השוחט הבטחני לסעוד אצלנו בשבת קודש. אני התפעלתי מאד מחרדתו וקפדנותו לשמור על כל מצווה ומצווה בכל דקדוקיה. "בליל שבת קודש לא היה קץ להתפעלותי. הקצינו לו חדר מיוחד שלא הודלק בו אור. תיכף אחרי הסעודה נכנס וסגר אחריו את הדלת, אם כי השעה הייתה עוד מוקדמת. האורח סבב בחדרו הלך ושוב, ולאחר זמן קצר שמעתי קול לחש מחדרו.

"הייתי אזני אחר הדלת, ושמעתי שהוא משנן פרקי משניות על פה בניגון מתרונן. הוצאתי מארון הספרים שלי משניות, ועד

הרב החסיד הישיש רבי משה בויס זצ"ל, שהפליג בזקנה למעלה ממאה שנה, מוותיקי נאמני בית ווארקיי ואמשינוב, זכה לארח כאברך צעיר את מרן בעל ה'חפץ חיים' זצוק"ל בצל קורתו למשך כמה ימים. בעת ההיא עדין לא יצא שמעו של מרן ה'חפץ חיים' בעולם, הוא היה נודד כידוע למכור את ספריו הראשונים בערים ובעיירות יהודיות.

וכה תיאר ברגש רבי משה בויס את המפגש עם מרן זצוק"ל: "כשהתקרב יום השבת והזדרזנו עם ההכנות לשבת קודש, שאלתי מה בדבר סעודות השבת. הוא בקשני שאומר לו למי

שעות שנשמע הקול משנן ומשנן מתוך חשכת החדר הסמוך. רק לימים ארוכים נודע בתבל גדלותו של מרן ה'חפץ חיים' זצוק"ל, אבל אני הבנתי וידעתי שהכל פרי עמל ויגיעה עצום בכל חלקי התורה".

(א' ליפמן, יתד נאמן נשא תשע"ד)

מה גדלה השתוממותי מבקיאותו ודייקנותו המופלאה. מה ששינן בעל פה היה מסכת קינים, הוא חזר על כל משנה ומשנה בעל פה, ושינן לעצמו עם כל המפרשים. הוא קלע אל השערה ולא החטיא אף ציטוט קל.

"עקבתי בעיניים פעורות ובאוזניים משתוממות במשך כמה

השו"ת היומי

האם מותר לערוך הגרלה בין ילדים המשתתפים בלימוד בליל שבועות?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

תשובה: המשנה ברורה (סי' שכ"ב ס"ק כ"ה) כתב בשם המגן אברהם שבשבת אסור, אבל ביום טוב - אם זה דבר מצוה מותר. וראיתו מהמבואר בגמרא שהיו מטילים גורל על חלוקת בשר קדשים בשבת בין הכהנים בבית המקדש. אך בשעה"צ פקפק בזה, שמא רק למצות עשה של אכילת קדשים התירו ולא לכל דבר מצוה.

שאלה: בקהילתנו יש סדר למוד לילדים בליל שבועות ע"י דרשנים במשך כל הלילה, כשבשעה האחרונה של הלילה נערך שיעור הלכתי עם שאלות מותאמות לרמת הילדים, וכל ילד שעונה תשובה מקבל פרס. בנוסף לכך יש הגרלה על ספרים יקרי ערך בין כל הילדים המשתתפים. השאלה היא - האם מותר לערוך הגרלה ביום טוב, או שאסור משום משא ומתן?

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

דייר ש'ביטל את רשותו' לגבי דיירי החצר וחזר בו - האם יכול לשוב ולבטלה בשבת?

בחצר, ולא כשמכניס מהחצר לביתו, כיון שבפעולה זו אינו נראה כרוצה לשוב ולהחזיק בחצר, שהרי אדרבה, מסלק חפצים ממנה לרשותו. אולם, רבים סוברים שאף בהכנסה מהחצר לבית הריהו נחשב כמחזיק בחצר, כיון שמשתמש בחצר ומכניס ממנה לרשותו ולצורכו כמנהגו לפני הביטול. ואם שב לאחר מכן וביטל את רשותו - יש אומרים שהביטול מועיל, ויש אומרים שבשבת זו אינו יכול עוד לבטל את רשותו.

[שו"ע שפא, א, משנ"ב ב-ג, ושעה"צ א רג; ביאורים ומוספים דרשו, 4 ו-7]

כפי שלמדנו, דייר בחצר, ה'מבטל את רשותו' בחצר, דהיינו את חלקו היחסי בה, לגבי יתר דיירי החצר - אינו צריך להשתתף בפת העירוב, אך לו עצמו אסור לטלטל חפצים מביתו לחצר, ולהיפך. ואם עבר וטלטל במכוון (ולא בשגגה) - הרי זה חוזר בו מביטולו, כיון שנראה כמי שחוזר ומחזיק ברשותו, וממילא הריהו אוסר על דיירי החצר לטלטל חפצים מביתם לחצר, ולהיפך. ויש אומרים שאינו נחשב כחוזר בו מביטולו אלא כאשר המבטל מוציא חפצים מביתו לחצר, שאז הוא נראה כמחזיק

מדוע יכול אדם לחזור בו מ'ביטול רשות' באמצע השבת למרות ש'עירוב החצרות' כבר הל בכניסת השבת?

בטל בשבת; בנדוננו שונה הדבר - אם משום שכלל זה הוא אמור רק בדבר התלוי בכניסת השבת, דהיינו תחולת העירוב, אשר זמנה הוא בכניסת השבת; ואילו הביטול אינו תלוי בכניסת השבת, שהרי אף אם נכנסה השבת לפני שביטל, בידו לבטל בשבת. ואם משום שכאשר חוזר בו הריהו מגלה דעתו בכך שכבר מתחילה לא היה בדעתו לבטל את רשותו למשך כל השבת.

[ביה"ל שפא, א, ד"ה המבטל; ביאורים ומוספים דרשו, 1-2]

בהמשך לאמור: יש מהפוסקים שכתב כי אף אם ה'מבטל את רשותו' טלטל את החפצים מביתו לחצר בערב שבת, הרי זה כחוזר בו מביטולו. אך יש אומרים שכיון שביטול הרשות נעשה רק למשך יום השבת, אין זה נחשב שחוזר בו מביטולו אלא כשמטלטל בשבת. ויש שכתבו עוד, כי אף כשמטלטל בשבת, אינו נחשב כחוזר בו מביטולו אלא כאשר מטלטל באיסור, אך לא כשמטלטל בהיתר, וכגון לצורך דבר שאיסור דרבנן נדחה מפניו. ולמרות שבדרך כלל 'עירוב חצרות' שחל בכניסת השבת אינו

כיצד 'מחזיקים' דיירי חצר ברשות 'מבוטלת'?

וכמו כן, המבטל גם את רשות ביתו לגבי דיירי החצר - שבאופן זה מותר הן לדיירי החצר והן למבטל עצמו לטלטל בין מבתיהם ובין מביתו אל החצר, ולהיפך - אם המבטל הוציא מביתו לחצר, או מהחצר לביתו, בטרם שעשו כן דיירי החצר, הרי זה כחוזר בו מביטול רשותו בחצר, ואף הוא עצמו עובר למפרע על איסור הוצאה דרבנן; וכן אם הכניס מהחצר לביתו לפני שעשו כן דיירי החצר, הרי זה חוזר בו מביטול רשותו ביתו.

[שו"ע שפא, א, משנ"ב א, ב, ד, ה, ו, ושעה"צ א, ביה"ל ד"ה ולרש"י; ביאורים ומוספים דרשו, 9, וראה שם, 3]

כאמור, ה'מבטל את רשותו' בחצר וטלטל חפצים (במכוון) מביתו לחצר, הרי זה כחוזר בו מביטול רשותו. אולם, אם דיירי החצר כבר 'החזיקו' ברשותו, דהיינו שטלטלו מבתיהם לחצר, או להיפך - אין המבטל יכול עוד לחזור בו מביטולו. ולדעת השולחן ערוך, אף אם החזיקו קודם השבת הרי זו חזקה; אולם, לדעת רוב הראשונים, רק פעולה אשר אסורה ללא ביטול הרשות נחשבת כחזקה; ולכן היא מועילה רק לאחר כניסת השבת. ויש להחמיר. ויש אומרים שנדרשת חזקה של כל דיירי החצר; ויש שמסתפק שמא די בחזקה של אחד מהם.

* אם שניים מדיירי החצר או יותר לא השתתפו בפת של 'עירוב החצרות' - יכולים הם לבטל את רשותם' לגבי שאר דיירי החצר; ברם, באופן זה אין מבטלי הרשות נחשבים כאורחים בחצר, כיון שהם רבים; ולכן, להם עצמם אסור לטלטל בחצר ובבתים על סמך העירוב. וכמו כן, חצר שדרים בה שני אנשים בלבד, ולא עירבו זה עם זה - האחד יכול לבטל את רשותו לחבירו, ואזי נחשבים הבתים והחצר כרשותו של חבירו, ואינו צריך עירוב; אך המבטל עצמו אינו נחשב כאורח, כיון שהוא יחיד מול יחיד, ואסור לו לטלטל על סמך ביטול הרשות. ויש חולקים וסוברים שיחיד המבטל את רשותו לגבי יחיד נחשב כאורח.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

חצר בית שהקצו חלק ממנה לצמחי נוי - האם מותר לטלטל בשטח הצמחייה?

כקרפף שלא הוקף לדירה. ודשא, לכל הדעות אין דינו כזרעים. וזרעים שצמחו מאליהם - נחלקו הפוסקים אם מבטלים שם דירה. וקוצים שצמחו מאליהם, ומפריעים להילוך - יש שכתב שמבטלים שם דירה.

[ביאורים ומוספים דרשו שנה, 27-28; וראה שו"ע שנת, י, משנ"ב סט, פ, פא, פב רפג, ושעה"צ עו-עז]

'קרפף שהוקף לדירה', וזרעו זרעים ברוב שטחו - בטל שם דירה מהקרפף. וזרעים שנזרעו לנוי - נחלקו הפוסקים אם מבטלים שם דירה מהקרפף.

וצמחי נוי - יש שמצדדים כי אינם מבטלים שם דירה מהשטח שאין בו צמחים, אבל בשטח הצמחייה יש להחמיר, ולהחשיבו

הלוח היומי

כ"ח באייר | שמואל הנביא בן אלקנה ע"ה

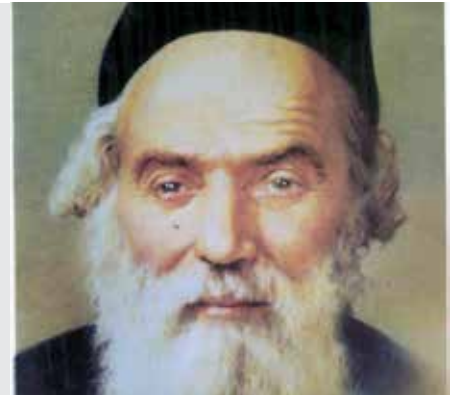

ביום זה מצא רבינו הרמב"ם את ספר התורה המדוייק של עזרא הסופר, וקבע יום זה למשתה ושמחה

יארצייט:

ב' אלפים תתפ"ד: שמואל הנביא בן אלקנה ע"ה (וי"א בכ"ט. מג"ת)
 מ': רבי יצחק ב"ר יוסף מקורביל זצ"ל, מבעלי התוספות, בעל סמ"ק (ספר מצוות קטן).
 תש"ס: רבי אברהם שלמה אליהו ב"ר חיים דב גרין זצ"ל.
 תקמ"א: רבי יצחק ב"ר אברהם מולכו זצ"ל, רב קהילת יוצאי סיציליה בסלוניקי, בעל זובח תודה ואורחות יושר.
 תרע"ח: רבי יעקב אריה לייב ב"ר אברהם (המגיד) טברסקי זצ"ל, מטריסק.
 תרפ"ה: רבי מרדכי חיים משען זצ"ל, דיין ומרבני דמשק, בעל פנקס טפסי שטרות.

מדוע נאמר איסור לשון הרע בלשון "שמע שוא", שמשמעו לכאורה "דבר שקר"? והרי אסור לספר בגנותו של אדם גם אם הדבר הוא אמת?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

לשון הרע הוא גם על דבר אמת, והאריך להוכיח זאת מהגמרא, מהראשונים והאחרונים [ואף כתב כי זו הטעות הראשונה שרגילים בהמון לטעות בדיני לשון הרע]. ואם כן, מדוע נאמר האיסור בתורה בלשון "שמע שוא"? שמשמעו לכאורה "דבר שקר". והרי אסור לספר בגנותו של אדם גם אם הדבר הוא אמת? ה'חפץ חיים' במקום אחר מביא כמה הסברים לכך: א) משום שהשומע מאמין עכשיו לדבר שאסור לו להאמין, ועל כן זה נקרא "שמע שוא". ב) מפני שהתורה ירדה לסוף דעת המספר, שבוודאי מערב בסיפורו דברים שאינם אמת כדי להטעימו באוזני השומע. ג) בשם ספר 'יד הקטנה' מביא ה'חפץ חיים' הסבר נוסף, שכל דיבור נמאס ונתעב, אף שהוא אמת, נקרא שוא ושקר. כי "שוא" פירושו גם דבר שאין בו טוב, אלא רע. וב'ביאורים ומוספים' מביאים שכן כתב גם ב'מכתב מאליהו' בהגדרת אמת ושקר, שאין הכוונה דווקא לאמת ושקר מבחינה עובדתית, אלא שכל דבר שיוצא ממנו תכלית רע, הוא שקר, וכל דבר שיוצאת ממנו תכלית טוב, הוא אמת.

היום מתחילים בלימוד הפתיחה לספר 'חפץ חיים' - חלק הלאווין, בו מפרט ה'חפץ חיים' באילו לאווין עוברים המדבר והמקבל לשון הרע ורכילות. הלאו הראשון שמונה ה'חפץ חיים' הוא "לא תלך רכיל בעמך". מהו רכיל? שטוען דברים, והולך מזה לזה ואומר: כך אמר פלוני עליך, וכך שמעתי על פלוני שהוא עשה לך. וכותב ה'חפץ חיים' כי הלאו של "לא תלך רכיל בעמך" אינו כולל רכילות בלבד, אלא גם לשון הרע, שהוא חמור מרכילות. וזאת על פי שיטת הסמ"ג, הרמב"ם ועוד ראשונים, וראה ב'ביאורים ומוספים' שהביאו את שיטות הראשונים בזה בהרחבה. לאו נוסף שעובר המספר לשון הרע, וכן המקבל, הוא "לא תשא שמע שוא". על פי המשמעות הפשוטה בפסוק ניתן היה לסבור כי הלאו הוא על המקבל בלבד, שמקבל שמע שוא. אולם חז"ל דרשו את הפסוק גם במשמעות של "לא תשיא" - דהיינו שיש איסור גם לספר שמע שוא. בנקודה זו מציינים ב'ביאורים ומוספים' כי קיימת לכאורה תמיהה: והרי ה'חפץ חיים' מדגיש בכמה מקומות שאיסור

מ"ג לעומר

פעם ישב הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל על ספסל בבית הכנסת, ואחד הילדים ניגש אליו ואמר לו: "זו!" כששמע זאת אבי הילד צעק עליו ורצה להכותו, אמר לו רבינו: "אל תכה אותו, יתכן כי כאשר יהיה בגילי, יהיה גדול יותר ממני". (חינוך מלכותי ח"א עמ' קמח)

נשתדל להתייחס בכבוד אף לילדים קטנים וזנכור שכל ילד יכול להיות גדול הדור הבא